

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/16/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015201324
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6015201324.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: DREVODOMY RAJEC, s. r. o., so sídlom Šuja 98, IČO: 44 261 004, proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žilina, so sídlom Žilina, Národná 34, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp.zn. 7188/2015-KaZA zo 17. septembra 2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. decembra 2015, č.k. 27Sp/77/2015-15, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. decembra 2015, č.k. 27Sp/77/2015-15 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu sp.zn. 7188/2015-KaZA zo 17. septembra 2015 z r u š u j e a v r a c i a odporcovi na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky výrok o povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok vo výške 35,- eur z r u š u j e .

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi trovy konania pozostávajúce z hotových výdavkov navrhovateľa vo výške 1 euro a 35 centov do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.
Rozhodnutie krajského súdu

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. decembra 2015, č.k. 27Sp/77/2015-15 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“, „napadnutý rozsudok“), krajský súd rozhodnutie odporcu č. 7188/2015-KaZA zo dňa 17. septembra 2015 potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a navrhovateľovi, ktorý nemal úspech v konaní, náhradu trov konania nepriznal. Súčasne v rozhodnutí uložil povinnosť

navrhovateľovi zaplatiť súdny poplatok vo výške 35,- eur v súlade s položkou 10 písm. b/ Sadzobníka prílohy k zákonu o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb., keďže navrhovateľ podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný (§ 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb.).

Z administratívneho spisu mal krajský súd preukázané, že odporca rozhodnutím sp.zn. 7188/2015-KaZA zo 17.09.2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“, „rozhodnutie odporcu“) rozhodol o žiadosti navrhovateľa o poskytnutie právnej pomoci, doručenej odporcovi 21.05.2015 tak, že navrhovateľovi nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci s poukazom na § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov znení zákona č. 8/2005 Z.z. (ďalej len zákon č. 327/2005 Z.z.), keď odporca zistil, že žiadateľ nespĺňa jednu zo základných podmienok poskytovania právnej pomoci, keďže je právnickou osobou a nespĺňa podmienky v § 6 a § 6a zákona č. 327/2005 Z.z.. Súčasne odporca v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že posúdil žiadosť odporcu aj pri aplikácii § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z., ktorý umožňuje poskytnúť právnu pomoc aj osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona, keď toto oprávnenie má riaditeľ centra, ktorý môže rozhodnúť o úhrade peňažných nákladov na účely poskytnutia právnej pomoci. Dňa 07.09.2015 bolo odporcovi doručené rozhodnutie riaditeľky centra o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci osobe, ktorá nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci, keď riaditeľka nesúhlasila s úhradou peňažných prostriedkov na účely poskytovania právnej pomoci navrhovateľovi. Z uvedených dôvodov odporca navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci nepriznal.

Krajský súd poukázal na ustanovenie § 1, § 2, § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 písm. f/, § 5b ods. 1 a 6, § 6 ods. 1 a 2, § 6a, § 10, § 25 zákona č. 327/2005 Z.z. a konštatoval, že účelom zákona č. 327/2005 Z.z. bolo vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečenie jej poskytovania v rozsahu stanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Cieľom zákonodarcu bolo teda týmto zákonom upraviť práva a povinnosti súvisiace s právnou ochranou osôb v materiálnej núdzi a konanie centra právnej pomoci pri rozhodovaní o žiadostiach o poskytnutie právnej pomoci, pričom zákon vo svojich ustanoveniach ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci. Pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti fyzickej osobe sa podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. vyžaduje splnenie nasledovných podmienok:

- a) príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,4 násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Obdobne pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci s finančnou účasťou sa podľa § 6a ods. 1 vyžaduje splnenie podmienky, že príjem fyzickej osoby presahuje 1,4 násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom, avšak súčasne nepresahuje 1,6 násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b/ a c/ tým nie je dotknuté, t.j. musia byť súčasne splnené podmienky, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu (§ 6 ods. 1 písm. b/) a hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy (§ 6 ods. 1 písm. c/). V takomto prípade má fyzická osoba právo na poskytnutie právnej pomoci pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20% trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu. Z dikcie ust. § 6 ods. 1, ako aj § 6a ods. 1 cit. zákona teda jednoznačne vyplýva, že vyššie uvedené podmienky musia byť v jednotlivých prípadoch splnené súčasne (kumulatívne). Nesplnenie čo len jednej z týchto podmienok má teda za následok negatívne rozhodnutie o žiadosti fyzickej osoby na poskytnutie právnej pomoci (či už bez finančnej účasti alebo s finančnou účasťou). Pokiaľ teda odporca v rozhodnutí konštatoval, že navrhovateľ (žiadateľ) nespĺňa podmienky stanovené v § 6 a § 6a ods. 1 cit. zákona, ktoré zákon vymedzuje len vo vzťahu k fyzickým osobám, pričom žiadateľ - navrhovateľ je právnickou osobou, takýto záver odporcu je výsledkom správneho právneho posúdenia veci. Námietačka navrhovateľa

v odvolaní, že odporca vydal rozhodnutie o odmietnutí práva na poskytnutie právnej pomoci len z dôvodu, že žiadateľ nie je fyzickou osobou, však nezodpovedá obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ani obsahu správneho spisu. Z obsahu administratívneho spisu, ako aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nesporne vyplýva, že odporca potom, čo zistil, že žiadateľom je právnická osoba, a teda nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona, postupoval v súlade so zákonom a rozhodnutím sp.zn. 7188/2015-KaZA zo dňa 22.05.2015 prerušil správne konanie žiadateľa DREVODOMY RAJEC, s. r. o., do dňa doručenia rozhodnutia riaditeľky centra o návrhu na rozhodnutie o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci z prostriedkov centra podľa § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z.z.. V predmetnom rozhodnutí odporca súčasne poučil žiadateľa o tom, že rozhodnutie podľa § 5b ods. 6 cit. zákona patrí do vecnej pôsobnosti riaditeľa centra, a preto správny orgán - odporca konanie prerušil do dňa doručenia predmetného rozhodnutia riaditeľky centra s tým, že bude pokračovať v konaní len čo pominú prekážky, pre ktoré sa konanie prerušilo. Predmetné rozhodnutie o prerušení správneho konania bolo žiadateľovi - navrhovateľovi doručené 25.05.2015. Odporca po prerušení konania postúpil vec riaditeľovi centra právnej pomoci v prílohe sprievodného listu z 22.05.2015 za účelom posúdenia, či sa v danej veci jedná o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti a vydania príslušného rozhodnutia. V sprievodnom liste odporca popísal skutkový i právny stav predmetnej veci. Z uvedeného vyplýva, že nie je dôvodná námietka navrhovateľa, že odporca nevyužil možnosť postupu podľa § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z.z. v preskúvanom prípade. Naopak, ako bolo vyššie uvedené, odporca postúpil vec riaditeľovi centra právnej pomoci, ktorý za podmienok stanovených v § 5b ods. 6 cit. zákona môže rozhodnúť po predchádzajúcom stanovisku rady o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona z prostriedkov centra. Z obsahu administratívneho spisu i odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nesporne vyplýva, že odporcovi bolo dňa 07.09.2015 doručené rozhodnutie riaditeľa centra právnej pomoci z 28.08.2015, z ktorého vyplýva, že riaditeľ centra po preštudovaní návrhu kancelárie a stanoviska rady k návrhu na úhradu peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci z prostriedkov centra v zmysle § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z.z. rozhodol, že nesúhlasí s úhradou peňažných prostriedkov z prostriedkov centra na účely poskytnutia právnej pomoci vo vyššie uvedenej právnej veci žiadateľa. Odporca viazaný týmto rozhodnutím riaditeľa centra právnej pomoci následne rozhodol napadnutým rozhodnutím o nepriznaní právnej pomoci žiadateľovi - navrhovateľovi s odôvodnením, že nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona č. 327/2005 Z.z.. Námietku navrhovateľa, že odporca neaplikoval cit. ust. § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z. a nevyužil možnosť poskytnutia právnej pomoci žiadateľovi, ktorý je právnickou osobou, považoval za nedôvodnú. Z cit. ust. § 5b ods. 6 cit. zákona vyplýva, že riaditeľ centra právnej pomoci môže, t.j. nemá povinnosť rozhodnúť o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci z prostriedkov centra a to pri splnení podmienok stanovených zákonom, t.j. po predchádzajúcom stanovisku rady (predpokladá sa súhlasné stanovisko) a za podmienky, že ide o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby prístupu k spravodlivosti. Rozhodnutie riaditeľky centra právnej pomoci pritom nie je súd v preskúvavacom konaní podľa III. hlavy V. časti OSP oprávnený preskúmať a napokon odvolateľ ani v odvolaní netvrdil, že toto rozhodnutie je nezákonné. V rozpore s obsahom administratívneho spisu a odôvodnením napadnutého rozhodnutia navrhovateľ tvrdil, že odporca nevyužil postup podľa § 5b ods. 6 cit. zákona. Posudzovanie splnenia zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa zák. č. 327/2005 Z.z. je výsledkom správnej úvahy správneho orgánu a súd v preskúvavacom konaní skúma iba to, či rozhodnutie správneho orgánu vydaného na základe správneho uváženia nevybočilo z hľadísk stanovených zákonom. Správny orgán je v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení povinný uviesť, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov smerujúcich k preukázaniu splnenia podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci, k objasneniu skutočného stavu veci a zisťovaniu podkladov pre rozhodnutie. Po preskúmaní veci krajský súd konštatoval, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a odôvodnenie obsahuje správnu úvahu, na základe ktorej odporca dospel k záveru, že žiadateľ nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona č. 327/2005 Z.z., pričom táto úvaha je v medziach zákona a nevybočuje z hraníc logického uvažovania, keď súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 OSP).

Krajský súd uviedol, že sa stotožnil s vyjadrením odporcu, že účelom zák. č. 327/2005 Z.z. nie je poskytovať ochranu podnikateľským subjektom, ale ochranu a poskytovanie právnej pomoci v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré sa nachádzajú v hmotnej núdzi, prípadne aj právnickým osobám, avšak len za splnenia podmienok stanovených týmto zákonom, najmä podmienky, že sa musí jednať o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, t.j. o vec, kde je spoločensky žiaduce, aby existoval spôsob na zabezpečenie právnej pomoci aj v týchto prípadoch (viď dôvodová správa k ust. § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z.z.) a to za súčasného splnenia podmienky, že o tomto spôsobe poskytnutia právnej pomoci, resp. poskytnutí finančných prostriedkov za účelom poskytnutia právnej pomoci kladne rozhodne riaditeľ centra právnej pomoci po stanovisku rady. Konštatoval, že z dokladov predložených navrhovateľom vyplýva, že navrhovateľ požiadal o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci vyplývajúcej zo vzťahu vzniknutého medzi dvomi podnikateľskými subjektami upraveným ustanoveniami Obchodného zákonníka, t.j. nejde o vec, kde by poskytnutie právnej pomoci navrhovateľovi bolo nevyhnuté pre jej celospoločenský význam a závažnosť.

Preskúmaním veci v medziach a výlučne z dôvodov uvedených v odvolaní krajský súd dospel k záveru, že odporca vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol v súlade s vyššie cit. právnou úpravou, pričom odvolacie dôvody súd nepovažoval za také, ktoré by mohli mať za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia. Odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a na jeho základe vyvodil aj správny záver, že navrhovateľ nespĺňa podmienky pre poskytnutie právnej pomoci podľa zák. č. 327/2005 Z.z., s ktorým sa stotožnil.

II. Odvolanie

Proti rozsudku krajského súdu podal riadne a včas odvolanie navrhovateľ, žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Tvrdil, že napadnutý rozsudok krajského súdu nie je dostatočne odôvodnený, v dôsledku čoho je nepreskúmateľný, poukázal na ustanovenie § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z., ktoré umožňuje poskytnutie právnej pomoci i osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z.z., t.j. aj pre právnické osoby zapísané do Obchodného registra, keď uvedené ustanovenie garantuje každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, ako aj inými štátnymi orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok stanovených zákonom. Podľa navrhovateľa aplikáciu § 5b ods. 6 zákona prvostupňový súd neskúmal, keď z napadnutého rozhodnutia ako i rozhodnutia súdu nie je zrejmé, z akého dôvodu k aplikácii uvedeného ustanovenia nedošlo.

III. Vyjadrenie k odvolaniu

K odvolaniu sa vyjadril odporca v písomnom podaní z 8. februára 2016. Žiadal, aby rozsudok krajského súdu odvolací súd potvrdil. Zotrvával na skutkových a právnych záveroch vyjadrených v napadnutom rozhodnutí odporcu a poukázal na to, že z dokladov predložených navrhovateľom vyplýva, že sa nejedná o vec, kde by poskytnutie právnej pomoci bolo nevyhnuté pre celospoločenský význam a závažnosť, keď zo samotnej realizácie podnikateľskej činnosti, v rovine právnej zodpovednosti podnikateľa vyplýva znášanie hospodárskeho rizika za komplexnú podnikateľskú činnosť, preto navrhovateľ nespĺňa podmienky na priznanie právnej pomoci.

IV. Právny názor odvolacieho súdu

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia

účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 492 ods. 2 SSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľa (§ 246c ods. 1 prvá veta OSP a § 212 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP, § 492 ods. 2 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP a s § 492 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozhodnutia krajského súdu, ktorým krajský súd postupom podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil rozhodnutie odporcu sp.zn. 7188/2015-KaZA zo 17. septembra 2015.

Z administratívneho spisu mal odvolací súd preukázané, že navrhovateľ je právnická osoba - obchodná spoločnosť typu s.r.o.. Navrhovateľ požiadal 21. mája 2015 o pridelenie advokáta v konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline pod sp.zn. 19Cb 55/2014, v ktorom sa obchodná spoločnosť SOLIDSTAV VÝROBNÁ, s.r.o. domáha proti navrhovateľovi - DREVODOMY RAJEC, s. r. o. zaplata čiasťky 6 935,81 eur titulom nezaplatenj čiasť faktúry VS 62011084, splatnej 30. septembra 2011, v obchodnoprávnom spore.

Odporca nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu, že navrhovateľ nespľnil jednu zo zákonných podmienok, keďže nemá status fyzickej osoby, s odkazom na § 1, § 2 a § 6 ods. 1 zákona č. 372/2005 Z.z..

Z ustanovenia § 1 zákona č. 327/2005 Z.z. vyplýva účel zákona a to vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie, v rozsahu stanovenom týmto zákonom, fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Štát potom sám, resp. v prevažnej miere, znáša náklady na poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. V takom prípade je viac ako vhodné stanoviť podmienky, za ktorých bude táto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť, a to predovšetkým v snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy.

Cieľom zákonodarcu bolo právnou úpravou zákona č. 327/2005 Z.z. vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanoveným týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie ochrany svojich práv, ako aj prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov (§ 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Ustanovenie § 5b ods. 6 potom upravuje právo riaditeľa centra právnej pomoci rozhodnúť o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci aj iným, ako fyzickým osobám, pričom na poskytnutie nároku, postupom podľa § 5b ods. 6, nie je právny nárok.

Súčasťou administratívneho spisu je aj rozhodnutie riaditeľa centra podľa § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z..

Krajský súd bol povinný preskúmať aj postup a rozhodnutie riaditeľa centra podľa § 5b ods. 6, v rozsahu či správne orgány preskúmali dostatočne žiadosť navrhovateľa podľa uvedeného zákonného ustanovenia a svoje rozhodnutie náležite odôvodnili.

Vo veci bolo potrebné posúdiť, či rozhodnutie krajského súdu napĺňa ustanovenie § 157 Občianskeho súdneho poriadku, či sa krajský súd dostatočným spôsobom vysporiadal s tvrdeniami navrhovateľa, keď navrhovateľ tvrdil, že odporca nepostupoval náležite v súlade s ustanovením § 5b ods. 6 zákona, a či

došlo k porušeniu ústavného práva navrhovateľa na právnu pomoc pred súdmi od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Riaditeľ centra právnej pomoci vydal podľa § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z. 28.08.2015 rozhodnutie, ktoré obsahuje doplnené údaje na cyklostylovanom tlačive, v ktorom sa konštatuje, že riaditeľ po dôkladnom preštudovaní návrhu kancelárie a stanoviska rady k návrhu rozhodol o nesúhlase s postupom v zmysle ustanovenia § 5b ods. 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci (zakrúžkovaním „nesúhlasím“), dátumu a podpisu riaditeľa centra. Rozhodnutie obsahuje označenie žiadateľa (navrhovateľa), spisovú značku, neobsahuje však opis skutkového a právneho stavu veci, obsah stanoviska rady k návrhu, ani uvedenie dôvodov, ktoré viedli riaditeľa centra k rozhodnutiu.

Postup riaditeľa centra, podľa odvolacieho súdu, nie je súladný s § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z., keď je povinnosťou správneho orgánu, aj pri postupe a rozhodovaní podľa tohto zákonného ustanovenia, v dôvodoch rozhodnutia sa riadne vysporiadať s obsahom žiadosti a vo vzťahu k navrhovateľovi zdôvodniť nepriznanie úhrady peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci.

Zákon o poskytovaní právnej pomoci síce zveril riaditeľovi Centra právnej pomoci možnosť (nie povinnosť) priznať nárok na poskytovanie právnej pomoci aj v prípadoch, kedy na to nie sú splnené zákonom stanovené podmienky, Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že táto „zákonná výnimka“ musí byť s cieľom vyhnúť sa akejkoľvek ľubovôli a v snahe dosiahnuť vydávanie preskúmateľných rozhodnutí, aspoň v minimálnej miere odôvodnená. Žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci má zákonné právo poznať dôvod, pre ktorý mu bola odopretá bezplatná, resp. takmer bezplatná právna pomoc, pričom bez náležitého odôvodnenia je rozhodnutie správneho orgánu nepreskúmateľné. To platí aj v situácii, keď samotné rozhodnutie riaditeľa nie je preskúmateľné súdom, ale tvorí podklad rozhodnutia odporcu, ktoré preskúmateľné je (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. januára 2017, sp.zn. 10Sžo/16/2016).

Zo zdôvodnenia rozhodnutia riaditeľa centra podľa § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z., ktorý vymedzuje povinnosť skúmať žiadosť z hľadiska toho, či vec je hodná osobitného zreteľa a potrebuje zabezpečenie prístupu k spravodlivosti, po predchádzajúcom stanovisku rady, rozhodnutie riaditeľa centra nezodpovedá, podľa názoru odvolacieho súdu, riadnemu zdôvodneniu správneho rozhodnutia. Rozhodnutie riaditeľa centra vykazuje znaky formálnosti, keď na formulároch, ktoré pre tieto účely sú vypracované je na konkrétnej žiadosti a v prípade navrhovateľa doplnený len údaj „nesúhlasím“ s úhradou peňažných prostriedkov z centra právnej pomoci na účely poskytnutia právnej pomoci vo vyššie uvedenej právnej veci žiadateľa, bez ďalších konkrétnych dôvodov. Z rozhodnutia riaditeľa centra, odvolaciemu súdu, nie je zrejmé, že posudzoval individuálne žiadosť navrhovateľa, práve pri zachovaní vyhodnocovania individuálnosti každej jednotlivej žiadosti, preto nemôže odvolací súd konštatovať, že odporca postupoval v súlade so zákonom, keď správne rozhodnutie vydané postupom podľa § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z.z., ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, je nedostatočne zdôvodnené. Potom je následne potrebné vyhodnotiť aj napadnuté rozhodnutie odporcu, ako rozhodnutie vydané predčasne.

Odvolací súd poukazuje aj na neúplnosť administratívneho spisu odporcu, nakoľko v ňom absentuje stanovisko rady k návrhu, ktoré predstavuje zákonný podklad rozhodnutia a jeho absencia, pred vydaním rozhodnutia riaditeľa centra, je v rozpore so zákonom o poskytovaní právnej pomoci. Riaditeľ centra v rozhodnutí zo dňa 28.08.2015 síce uvádza, že pred rozhodnutím sa oboznámil so stanoviskom rady, túto skutočnosť však odvolací súd vo svetle uvedeného nevie verifikovať, rovnako ako nevie preskúmať obsah stanoviska, predovšetkým či išlo o súhlasné alebo nesúhlasné stanovisko s uvoľnením prostriedkov centra na účely poskytnutia právnej pomoci navrhovateľovi a z akých dôvodov.

Z vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd nedôvodne potvrdil rozhodnutie odporcu, nakoľko rozhodnutie riaditeľa Centra právnej pomoci z 28.08.2015, ktoré bolo podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia vykazuje znaky nepreskúmateľnosti a administratívny spis sa vyznačuje neúplnosťou, pre ktorú je napadnuté rozhodnutie odporcu taktiež nepreskúmateľné. Odvolaciu

námietku navrhovateľa vytykajúcu nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu tak odvolací súd vyhodnotil ako dôvodnú.

Navrhovateľ napadol rozsudok krajského súdu v celom rozsahu, aj vo vzťahu k tretiemu výroku rozsudku, ktorým krajský súd zaviazal navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok vo výške 35,- eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, podľa položky 10 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb.. Navrhovateľ mal v konaní úspech, preto bolo potrebné zrušiť aj tretí výrok napadnutého rozhodnutia, v ktorom krajský súd zaviazal navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za konanie vo výške 35,- eur z dôvodu, že povinnosť k zaplateniu súdneho poplatku navrhovateľovi vzniká iba v prípade jeho neúspechu v konaní.

Odvolací súd dospel k záveru, že námietky uvedené v odvolaní navrhovateľa sú relevantné k vyhoveniu jeho odvolaciemu návrhu, a preto podľa § 250ja ods. 3 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolací súd zmenil rozhodnutie krajského súdu tak, že zrušil rozhodnutie odporcu podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku a vrátil mu vec na ďalšie konanie s tým, aby svoje nové rozhodnutie doplnil o dôvody, pre ktoré riaditeľ centra vydal svoje nesúhlasné stanovisko, s ktorým ho bude musieť oboznámiť (vrátane informácie o stanovisku rady).

V.

Trovy prvostupňového a odvolacieho konania

Navrhovateľ mal v konaní úspech. Podľa § 250 k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § 224 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku a § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku má navrhovateľ, ktorý bol v konaní úspešný, právo na náhradu trov konania. Navrhovateľ si výšku trov prvostupňového a odvolacieho konania v zmysle § 151 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v zákonnej lehote nevyčíslil. Zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia vyplývajú len hotové výdavky navrhovateľa vo výške 1 euro a 35 centov za poštovné za podanie odvolania voči rozhodnutiu krajského súdu. Odvolací súd preto priznal navrhovateľovi náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania spolu vo výške 1 euro 35 centov.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolací súd v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.